

بسم الله الرحمن الرحيم

انتخابات مطلوب نظام اسلامی

تأملی بر اهمیت راهبردی انتخابات ۱۴۰۲

شاخص‌های انتخابات مطلوب از منظر رهبر معظم انقلاب

اتجاهات می‌تواند متفاوت باشد.

نام نشری (دغدغه‌انگاری)، ۱۳۸۵/۰۱/۱۴۰۱

چکیده:

۱- یازدهم اسفند سال جاری دو انتخابات توأمان، یعنی انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی و ششمین دوره مجلس خبرگان رهبری برگزار خواهد شد. توصیه‌ها و تأکیدات ویژه رهبر معظم انقلاب در نیمه فروردین در دیدار با کارگزاران نظام اسلامی در خصوص اهمیت این دوره از انتخابات و تأکید بر راهبردهای چهارگانه؛ مشارکت، امنیت، سلامت و رقابت در انتخابات گویای اهمیت این دو انتخابات و ضرورت تحقق انتخابات مطلوب است.

۲- تمامی انتخابات‌ها در جمهوری اسلامی ایران دارای اهمیت است اما آنچه در اسفندماه ۱۴۰۲ رقم خواهد خورد، تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای با

ادوار انتخابات مجلس دارد. بلوای پاییز ۱۴۰۱، فضای سیاسی جدیدی در کشور ایجاد کرده و بر حساسیت انتخابات پیش رو افزوده است.

۳- انتخابات مطلوب و شایسته که مایه آبروی نظام اسلامی شود، در کلام رهبر حکیم انقلاب دارای شاخص‌هایی نظیر؛ مشارکت حداکثری، امنیت، سلامت، رقابت، قانونی و فراگیر بودن است.

۴- عواملی چون ناآگاهی از اهمیت رای دادن، نارضایتی مردم از برخی عملکردها و ناکارآمدی‌های دستگاه‌های اجرایی، در کنار بی‌اعتمادی به برخی روندهای انتخاباتی، بخشی از جامعه را با وجود عدم تعلق به دشمن از حضور در پای صندوق‌های انتخاباتی باز می‌دارد. همین امر ضرورت جهاد تبیین برای تحقق مشارکت حداکثری در انتخابات را آشکار می‌سازد.

۵- شرایط پیش روی انتخابات ۱۴۰۲ به نحوی است که از ملاحظات امنیتی بیشتری نسبت به ادوار انتخابات گذشته برخوردار است. تلاش دشمن در پاییز ۱۴۰۱ بلوایی بود که به کمک جنگ شناختی و ابزار رسانه شعله‌ور شد. هر چند نظام توانست به کمک حماسه حضور و بصیرت ملت ایران بر آن فائق آمده و فتنه را مهار نماید، اما دشمنان همچنان سناریوهای متعدد دیگری را تا آستانه انتخابات در دستور کار خواهند داشت. در چنین شرایطی علاوه بر جهاد تبیین و اقدامات ترغیبی برای حماسه‌آفرینی در امر مشارکت، لازم است نهادهای مربوطه مراقبت‌های جدی در امر سلامت، رقابت و به ویژه امنیت انتخابات به عمل آورند.

مقدمه:

سال ۱۴۰۲ در آخرین ماه خود یکی از مهمترین تحولات سیاسی کشور را در خود نهفته است. برگزاری همزمان دو انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری، سرنوشت بخشی از تحولات سیاسی کشور در سالهای آتی را نیز مشخص خواهد کرد و نتایج حاصل از آن حتی می‌تواند انتخابات ریاست جمهوری را تحت الشعاع خود قرار دهد.

انتخابات آتی در شرایط متفاوتی از ادوار انتخابات گذشته برگزار می‌شود و همین امر موجب شده تا رهبر معظم انقلاب اسلامی که معمولاً فعالین سیاسی و رسانه‌ها را از ورود زودهنگام به انتخابات انذار می‌داد و آن را مانعی برای کارآمدی دستگاه‌های اجرایی و تقنینی می‌دانست، در یکی از اولین دیدارهایشان در سال جدید، در مورد انتخابات آتی اظهارنظر نمایند. ملاحظاتی که چارچوبی هوشمندانه را برای فعالین سیاسی و متولیان امر مشخص می‌کند. معظم‌له در جمع مسئولان و کارگزاران کشور که از طیف‌های مختلف سیاسی در آن حضور داشتند، فرمودند:

«مسئله‌ی دیگر انتخابات آفر سال است. این انتخابات فیلی مهم است. انتخابات می‌تواند مظهر قوّت ملّی باشد. اگر انتخابات درست برگزار نشود، ضعف کشور و ضعف ملّت را نشان می‌دهد؛ ضعف دولت را، ضعف مسئولین

را، ضعف آماد مردم را و ضعف کشور را نشان می‌دهد. هر چه ما ضعیف بشویم، تهاجم و فشار دشمنان ما بیشتر خواهد شد. اگر می‌فواهید جلوی فشار دشمن گرفته بشود، باید قوی بشویم. یکی از ابزارهای مهم قوت کشور همین انتخابات است. مسئولانی که مرتبط هستند از همین حالا – البته می‌دانم که دنبال کرده‌اند – راهبرد مشارکت را، راهبرد امنیت انتخابات را، راهبرد سلامت انتخابات را، راهبرد رقابت انتخابات را مشخص کنند؛ انتخابات فوبِ سالم با مشارکت بالایی ان‌شاءالله در آفر سال داشته باشیم.» (۱۴۰۲/۱/۱۵)

این تاکیدات به خوبی در اولویت بودن انتخابات را برای سال جدید مشخص می‌کند. بدون شک برگزاری انتخاباتی باشکوه و در تراز جمهوری اسلامی، یکی از ماموریت‌های مهم نظام اسلامی است که باید برای تحقق آن اندیشه کرد و مقدمات آن را فراهم نمود. تاکید رهبر معظم انقلاب بر راهبردهای چهارگانه؛ مشارکت، امنیت، سلامت و رقابت، به خوبی حکایت از ابعاد مختلف تحقق انتخابات مطلوب دارد که با توجه توامان به شاخص‌های انتخابات مطلوب حاصل خواهد شد.

اهمیت انتخابات ۱۴۰۲

نظام اسلامی به تمامی انتخابات‌ها به عنوان فرصتی برای تقویت ارکان نظام مردم‌سالار اسلامی نگاه کرده و خواهان آن است که انتخابات به

شایسته‌ترین حالت برگزار گردد. اما آنچه در اسفندماه ۱۴۰۲ رقم خواهد خورد تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای با ادوار انتخابات مجلس دارد. در مورد تفاوت‌های این انتخابات باید به حوادثی اشاره کرد که در پاییز سال گذشته، ذهن جامعه را مکدر و بخشی از توان جامعه را معطوف به خود نمود و جز خسارت برای کشور دستاوردی نداشت. سناریویی طرح‌ریزی شد که اعتماد ملت و اعتبار نظام را نشانه رفت و متأسفانه تلفاتی نیز به همراه داشت!

بلوای پاییزی، فضای سیاسی جدیدی در کشور ایجاد کرده و بر حساسیت انتخابات پیش رو افزوده است. خط بلوا و دوقطبی‌سازی در کشور و ناآرام سازی خیابان هر چند با بصیرت و عدم همراهی اکثریت ملت دچار زوال گردید و با حماسه بزرگ ملت در راهپیمایی ۲۲ بهمن به محاق رفت، اما سناریوی دشمن برای بازگرداندن ناآرامی‌ها، هنوز تمام نشده است. در این مسیر تلاش‌هایی برای ایجاد تلاطم در بازار صورت گرفت و بازی کثیف ایجاد مسمومیت در مدارس و بدحال‌سازی دانش‌آموزان برخی از اقداماتی بود که منجر به مضطرب کردن خانواده‌های دانش‌آموزان شد. اگرچه این اقدامات که توسط دشمن طراحی گردیده و آخرین ترفندهای سیاسی

دشمن هم نخواهد بود و با هوشیاری مردم راه به جایی نبرد، اما نگرانی‌ها و اضطراب‌هایی را ایجاد کرد.

در ماه‌های باقی مانده تا انتخابات، دشمن تلاش خواهد کرد تا مانع تحقق انتخابات مطلوب نظام اسلامی گردد. از مشارکت گسترده مردم بکاهد، فضای انتخابات را ناامن سازد، سلامت انتخابات را زیر سوال برد، روند قانونی انتخابات را مخدوش سازد، مانع از گرمی بازار رقابت در انتخابات شود، جمعی از طیف‌های سیاسی را به تحریم انتخابات سوق دهد، رقابت‌های انتخاباتی را از دایره اخلاق خارج سازد و از نشستن شایستگان بر مسند قدرت جلوگیری نماید! اینها بخشی از خواب‌ها و توهمات است که دشمنان انقلاب اسلامی در سر می‌پروراند و برای تحقق آن حاضر است هزینه‌های گزاف پرداخت کنند! لذا باید در مقابل ترفندهای دشمن هوشیار بود و هرگونه حرکت در این مسیر را مهار نمود.

با فهم این اولویت، هر اقدامی که موجب گرمی بازار انتخابات شود، می‌تواند اقدامی در راستای منافع ملی ارزیابی گردد و هر حرکتی که موجب سردی رونق آن گردد بدون شک بازی در جورچین دشمن و تلاشی برای تضعیف قدرت ملی خواهد بود.

هرگونه بی‌تدبیری دستگاه‌های مختلف، تصمیم‌گیری‌های ناصواب مسئولین، اظهارات ناصواب نخبگان، هیجانات غیرمنطقی گروه‌های خاص که به دوقطبی‌سازی و تولید خشم و خشونت در جامعه بیانجامد، بدون شک اقدامی در خدمت دشمنان و موجب کسادبازار انتخابات خواهد شد. لذا هر طرحی در حوزه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی باید پیوست انتخاباتی داشته و با عیار آن سنجیده شود و اگر مصلحت‌محور باشد، ارزیابی شود، اصلاح گردد؛ انتخاباتی که قرار است مهر پایانی بر تابوت فتنه گران باشد و ثبات و "قوت ملی" جمهوری اسلامی را بار دیگر در برابر بدخواهان این ملت و کشور به نمایش بگذارد.

شاخص‌های انتخابات مطلوب

انتخابات مطلوب و شایسته که مایه آبروی نظام اسلامی گردد، دارای مولفه‌ها و شاخص‌هایی است که در کلام حکیم فرزانه انقلاب اسلامی در طول سال‌های متمادی معرفی شده است. توجه به این شاخص‌ها می‌تواند جهت فعالیت دغدغه‌مندان نظام اسلامی را در انتخابات آتی معین سازد. به واقع، همه تلاش‌ها و برنامه‌ها باید در جهت تحقق چنین انتخاباتی صورت گیرد. برخی از این شاخص‌ها عبارتند از؛

۱. انتخابات پرشور و حداکثری

مهمترین ملاحظه مورد توجه رهبر معظم انقلاب اسلامی در همه انتخابات‌های جمهوری اسلامی «در درجه‌ی اول، مشارکتِ بالا است» (۱۴۰۰/۲/۲۱) مساله "مشارکت حداکثری" و حضور گسترده ملت در پای صندوق‌های رای که همواره مورد تاکید ایشان بوده و در این باره اظهار داشته‌اند: "این مرف اول من و مهم‌ترین مرف من در همه‌ی دوره‌های انتخابات بوده است، الان هم هست؛ شرکت همگانی و بانشاط مردم." (۹۱۴/۱۰/۳۰) از نگاه ایشان «آنچه که باید به عنوان راهبرد اساسی مورد نظر همه باشد، عبارت است از مضمون حداکثری مردم." (۸۳/۸/۲۴)

مشارکت گسترده ملت در انتخابات آنقدر بااهمیت است که معظم‌له با صراحت اعلام می‌دارد: «من بارها گفته‌ام که اصل مضمون مردم در انتخابات، متی از انتخاب اصلح هم مهم‌تر است؛ اگرچه انتخاب اصلح هم بسیار اهمیت دارد.» (۸۴/۲/۱۷) این تاکید برخاسته از عمق باوری است که معظم‌له به جایگاه مردم در نظام اسلامی داشته‌اند؛ به نحوی که از تعبیر "نظام مردم سالاری دینی" برای حکومت اسلامی یاد می‌کنند. معظم‌له در دیدار اساتید و دانشجویان در دانشگاه علم و صنعت، در جمله معترضه‌ای می‌فرماید: «بعضی‌ها اسم مردم را می‌آورند؛ اما حقیقتاً اعتقادی به مشارکت

مردم ندارند. بعضی اسم مردم را می‌آورند؛ اما به مردم اعتماد ندارند. بنای جمهوری اسلامی بر اعتماد به مردم و اعتقاد به مشارکت مردم است.» (۹/۲۱۴/۸۷)

در نگاه ایشان چنین حضور گسترده‌ای رمز بقا و تداوم انقلاب اسلامی است؛ چرا که جمهوری اسلامی متکی بر رای و اعتماد به ملت شکل گرفته است. معظّم‌له «علاج دردهای مزمن کشور را در پُرشور بودن انتخابات» می‌داند و در آستانه انتخابات ریاست جمهوری نهم به این حقیقت چنین اشاره می‌کند: «کشور ما متکی به آراء مردم است. علت این که دشمنان ملت و طمع‌ورزان به این آب و خاک نتوانسته‌اند در طول بیست و شش سال گذشته گزندی وارد کنند، مضور و اراده و مشارکت مردم در صحنه‌های مختلف بوده است. راهپیمایی‌های شما در بیست و دوم بهمن یا در روز قدس و شرکت شما در انتخابات‌های گوناگون سال‌های گذشته، این کشور را بیمه کرده است. مشارکت در سرنوشت کشور علاوه بر این که در اداره و تعیین مدیریت کشور نقش دارد، در فتنی کردن دشمنی دشمنان هم بزرگترین نقش را ایفا می‌کند.» (۸۴/۱/۱)

ایشان از دانشجویان بسیجی چنین مطالبه دارند که: «تلاش شما باید این باشد که مشارکت را به معنای حقیقی کلمه مداخلتی کنید.» (۸۴/۳/۵) و در مقام یک مرجع عالی‌قدر اعلام می‌دارند که «هر کسی به استمکام این نظام

علاقه‌مند است، هر که به اسلام علاقه‌مند است، هر که به ملت ایران علاقه‌مند است، برای او عقلاً و شرعاً واجب است که در این انتخابات شرکت کند.» (۸۸/۳/۱۴)

از نگاه رهبری «بین کسانی که به نظام معتقدند و کسانی که مخالف نظامند، در حقوق شهروندی تفاوتی نیست.» (۸۰/۶/۱۵) و برای حضور در پای صندوق رای لازم نیست که اعتقادی خاص یا گرایش سیاسی ویژه‌ای داشته باشید، لذا «هر کس اسلام را دوست دارد، انقلاب را دوست دارد، نظام را دوست دارد، ایران را دوست دارد، باید در انتخابات شرکت کند.» (۹۸/۱۱/۲۹)

عواملی چون ناآگاهی از اهمیت رای دادن، نارضایتی مردم از برخی عملکردها و ناکارآمدی‌های دستگاه‌های اجرایی، در کنار بی‌اعتمادی به برخی روندهای انتخاباتی، موجب می‌گردد تا بخشی از جامعه به‌رغم آن که تعلق به دشمن ندارند، در پازل آنان بازی کرده و در پای صندوق رای حاضر نشوند. همین امر ضرورت جهاد تبیین برای تحقق مشارکت حداکثری در انتخابات را آشکار می‌سازد. باید کاری کرد که مردم اهمیت و معنای انتخابات و تبعات حضور و عدم حضورشان را دریابند و همه آنان که ایران را یکپارچه و مقتدر و با عزت می‌خواهند، به‌رغم وجود مشکلات و اختلاف نظر بر سر پاره‌ای معضلات، حضور در پای صندوق‌های رای را

به یک «وفاق ملی» تبدیل و همچون ۴۴ سال گذشته، نقشه‌های دشمن را نقش بر آب کنند.

مبتنی بر همین منطق است که امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) می‌فرماید: «همه بیایند... آن کسانی که ممکن است نسبت به نظام جمهوری اسلامی هم مّتی مسئله داشته باشند، نسبت به امنیت کشور که دیگر مسئله ندارند، نسبت به اقتدار کشور که دیگر مسئله ندارند. فب، امروز این نظام، امنیت کشور را مفا کرده است، پیشرفت کشور را تسریع کرده است، به این مّلت عزّت داده است؛ اینها که دیگر قابل انکار نیست، اینها را که دوست دارند؛ [پس] وارد این میدان بشوند برای عزّت بفشیدن به ایران و ایرانی، برای استمرار امنیت مّلی، برای تضمین پیشرفتی که بممدالله از اوّل انقلاب شروع شده و تا امروز بی‌وقفه پیش رفته؛ برای اینها باید وارد بشوند. همه باید وارد بشوند.» (۹۴/۱۰/۳۰)

ایشان با شناخت جامع و کاملی که از صحنه تقابل انقلاب اسلامی و دشمنان حقیقت دارند، به دقت گوشزد می‌کنند: «یک عدّه‌ای کمین کرده‌اند که با عدم ورود مردم در عرصه‌ی انتخابات یا با تمریم انتخابات یا با سست کردن انتخابات یک مچ‌گیری از نظام جمهوری اسلامی بکنند؛ یک عدّه‌ای کمین کرده‌اند.» (۹۴/۱۰/۳۰) در همین راستا، رهبر معظم انقلاب از تلاش‌های ناکام دشمن در ادوار گذشته انتخابات چنین یاد می‌کنند: «در یک دوره‌ای سعی کردند انتخابات مجلس شورای اسلامی را به انواع و اقسام میله‌ها

متوقف کنند. فدای متعال نفواست و اراده‌ی مردان مؤمن نگذاشت؛ نتوانستند. از این مأیوسند که انتخابات را به کلی تعطیل کنند. در درجه‌ی بعد، هدفشان این است که انتخابات سبک و سرد برگزار بشود. می‌فواهند ملت ایران مضمور فعالی در انتخابات نداشته باشد.» (۸۸/۲/۲۲)

۲. انتخابات امن

حفظ امنیت و ثبات و آرامش انتخابات یکی از دغدغه‌های مهم امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در تمامی انتخابات‌ها بوده است که همواره با رهنمودهای خود نسبت به حفظ آن تاکید داشته‌اند. از منظر ایشان انتخابات همواره باید مظهر وحدت و انسجام ملی باشد و لازمه و نشانه آن وجود آرامش در انتخابات است. تشنج، درگیری و ناامن‌سازی فضای انتخاباتی، اقداماتی است که از تبدیل فرصت انتخاباتی به تهدیدی برای انسجام و امنیت ملی کشور حکایت دارد. اقدامی که معمولاً با تحرکات و سناریوهای طرح‌ریزی شده در بیرون از مرزها و حمایت‌ی داخلی دشمن و غفلت و سوء تدبیر جناح‌های سیاسی داخلی و گاه هواداران نامزدها بوجود می‌آید. در سال ۱۳۸۸، رهبر معظم انقلاب اسلامی در پای صندوق رای در انتخابات ریاست جمهوری دهم، فرمودند: «امنیت انتخابات فیل‌ی مهم است. ما سی سال است انتخابات داریم و بممدالله همیشه در انتخابات‌ها،

امنیت برقرار بوده است.» (۸۸/۳/۲۲) انتخاباتی که متأسفانه به واسطه نقش آفرینی فتنه‌گران به آشوب کشیده شد! البته رهبری تلاش کردند تا حوادث تلخ ایجاد شده در انتخابات سال ۱۳۸۸ را به فرصتی برای تنبه و عبرت‌گیری و درس‌آموزی بدل کرده و مسئولین و مردم را از سیاست دشمن برای ناامن سازی انتخابات در این کشور آگاه سازند. لذا در آستانه انتخابات ریاست جمهوری یازدهم فرمودند: «انتخابات برای کشور مایهی آبروست، مایهی افتخار است. همه مراقب باشند که انتخابات مایهی بی‌آبرویی برای کشور نشود؛ آن‌طوری که در سال ۸۸ یک عده‌ای سعی کردند انتخابات را مظهر افتلافات وانمود کنند، جنجال سیاسی طبیعی انتخابات را تبدیل کنند به یک فتنه؛ که البته ملت ایران در مقابلش ایستاد و هر وقت هم شبیه آن اتفاق بیفتد، ملت در مقابل آن فواید ایستاد.» (۹۱/۷/۲۴)

«بی‌ثبات‌سازی» انتخابات از جمله ترفندهای اساسی مورد نظر دشمن است که در آستانه انتخابات‌ها می‌تواند با ماجراجویی‌های سیاسی، اقتصادی، امنیتی و ... دنبال شود. لذا رهبر بصیر انقلاب اسلامی در این باره چنین هشدار می‌دهند: «یکی از راه‌ها هم این است که سعی کنند در ایام انتخابات، سر مردم را به یک پیژ دیگری گرم کنند؛ یک مادته‌ای پیش بیاورند، یک ماجرایی

درست کنند؛ یک ماجرای سیاسی، یک ماجرای اقتصادی، یک ماجرای امنیتی.» (۹۱/۱۰/۱۹)

رهبر معظم انقلاب همواره از همه مسئولین کشور خواسته‌اند: «تا قبل از انتخابات و در فود انتخابات، باید همت همه‌ی مسئولین این باشد که آرامش سیاسی کشور را مفض کنند؛ نگذارند فضای سیاسی کشور، جنجالی و متلاطم شود.» (۹۱/۷/۲۴) ایشان چندماه مانده به انتخابات ریاست جمهوری یازدهم تاکید کردند: «از امروز تا روز انتخابات، هر کسی امساعات مردم را در جهت ایجاد افتلاف به کار بگیرد، قطعاً به کشور فیانت کرده است.» (۹۱/۸/۱۰) رهبری در آستانه انتخابات مجلس ششم از وجود دست‌هایی برای ایجاد اختلاف و تشنج در انتخابات چنین گفتند: «امتملاً دست‌هایی در کار است که در آستانه‌ی انتخابات، ممیط کشور را ممیط متشنج کند؛ اگر نتواند تشنج عملی هم به وجود آورد، ممیط تشنج فکری و ذهنی و بمران‌سازی مصنوعی کند. این دست‌ها، دست‌های فدومی نیستند؛ دست‌های فودی‌ها نیستند؛ دست‌های بیگانه و دست‌های فائند. ملت ایران باید هشیار باشد و بممدالله هست.» (۷۸/۱۰/۱۸)

مطالبه رهبر معظم انقلاب از بازیگران عرصه انتخابات خواهان آن است که: «انتخابات باید در فضای آرام و با صفا انجام گیرد و دور از تشنج و درگیری و فضای نفرت باشد. بدیهی است که در همه جا نامزدهای گوناگونی با آراء و عقاید و سلاقی مختلف هستند و مردم هم نگاه می‌کنند و ان‌شاءالله با

شناسایی و با تدبیر انتخاب می‌کنند و رأی فوهند داد. این کار باید در فضای

آراه انجام گیرد.» (۷۸/۱۱/۲۶)

شرایط پیش روی انتخابات ۱۴۰۲ به نحوی است که از ملاحظات امنیتی بیشتری نسبت به ادوار انتخابات گذشته برخوردار خواهد بود. تلاش دشمن در پاییز ۱۴۰۱ بلوایی بود که به کمک جنگ شناختی و ابزار رسانه شعله‌ور شد. هر چند نظام توانست به کمک حماسه بصیرت و حضور ملت بر آن فائق آمده و فتنه را مهار نماید، اما دشمنان همچنان سناریوهای متعدد دیگری را در دستور کار دارند که تا آستانه انتخابات اسفندماه دنبال خواهند کرد.

۳. انتخابات سالم

یکی از دغدغه‌های مهم رهبر معظم انقلاب اسلامی مساله سلامت انتخابات است. در نگاه ایشان «**رای ملت امانتی است**» که در اختیار مسئولین امر قرار دارد و آنها موظفند با تمام توان در حفظ و سلامت آن بکوشند. سلامت انتخابات هم به مرحله «پیش از انتخابات» و هم «حین انتخابات» و هم «پس از انتخابات» توجه دارد. به واقع، تمام فرآیند انتخابات از زمان آغاز فعالیت سیاسی جناح‌ها تا اعلام و تأیید نتایج نهایی انتخابات باید مورد توجه قرار گیرد.

انتخابات معیارسنجی است که وقتی ارزشمند است که بازتاب دهنده واقعی خواست و رای ملت باشد. لذا این میزان و ترازو باید صحیح عمل کرده و آنچه هست را به خوبی آشکار سازد. در تحقق این امر متولیان برگزار کننده انتخابات نقش موثر و کلیدی را دارند که باید سلامت انتخابات را تضمین کنند.

تاکید بر تضمین سلامت انتخابات موضوعی نیست که امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) هیچ‌گاه از توجه به آن غفلت کرده باشند و همواره فرموده‌اند: «بنده هم اصرار دارم که انتخابات باید با سلامت کامل، با رعایت امانت کامل انجام بگیرد. مسئولین دولتی و مسئولین غیردولتی که در کار انتخابات دست‌اندرکارند و مسئول هستند، همه باید طبق قانون، با دقت کامل، با رعایت کمال تقوا و پاکدستی عمل کنند تا انتخابات سالمی پیش بیاید؛ و مطمئناً هم چنین فواید شد.» (۹۱/۱۰/۱۹)

در همین راستا با تعبیر انتخابات به مثابه "مق‌الناس" مواجهیم که در کلام رهبر معظم انقلاب اسلامی جایگاه ویژه‌ای یافته است. معظم‌له در انتخابات خردادماه ۹۲، پس از شرکت در انتخابات خطاب به مسئولان صندوق‌ها و بازشماری و قرائت آراء فرموده بودند: «بدانند رأی مردم امانتی است دست

آنها و حقّ الناس است؛ یعنی حفظ امانت در این مسئله، حقّ الناس است. «(۹۲/۳/۲۱۴)

برای فهم بهتر ابعاد حق الناس بودن انتخابات باید به این نکته توجه نمود که انتخابات فرآیندی است که دارای بخش‌های مختلف و بازیگران متعدد است. لازمه کمال و سلامت آن نیز آن است که هر یک از این بخش‌ها به وظیفه ساختاری خود عمل نمایند و اگر خللی به هر یک از این بخش‌ها وارد باشد، به واقع در این امانتی که در اختیار بازیگران و نقش آفرینان قرار داده شده، لطمه‌ای وارد شده است.

مهمترین رکن تحقق انتخابات سالم متعلق به مجریان انتخابات است که به واقع رای مردم امانتی نزد آنان به حساب می‌آید و انتظار آن می‌رود که در جهت حفظ و صیانت آن بیشترین تلاش را نمایند تا کوچکترین تخلفی از خواست و رای ملت حاصل نگردد. رهبری در دیدار با بسیجیان در استان خراسان شمالی یادآور می‌شوند: «فرض ما بر این است که مسئولین کشور با وجدان اسلامی و الهی وارد می‌شوند و انتخابات ما سالم است. در گذشته هم که در دولت‌های مختلف انتخابات انجام گرفته است - چه انتخابات ریاست جمهوری، چه انتخابات مجلس، چه دیگر انتفاب‌ها - فرض ما بر این بوده است

که انتخابات، انتخابات سالمی است. البته مراقبت‌های گوناگون از جهات مختلف لازم است انجام بگیرد.» (۹۱/۷/۲۱۴)

بخش دیگر بخش نظارتی است که هم در مرحله بررسی صلاحیت نامزدها نقش دارند و هم نظارت بر حسن اجرای انتخابات. در مرحله بررسی صلاحیت‌ها رعایت حق‌الناس همان رعایت قانون است تا اولاً، همه کسانی که مطابق با قانون شرایط لازم برای ورود به میدان رقابت انتخاباتی را دارند، بتوانند وارد این میدان شوند و به ناحق کسی رد صلاحیت نشود، و ثانیاً، تنها کسانی که از صلاحیت و شایستگی لازم برخوردارند تایید صلاحیت شده و ناصالحان به هیچ وجه تحت تاثیر تعلقات سیاسی، نفوذ صاحبان قدرت و فشار موافقان و مخالفان اجازه ورود در میدان رقابت انتخاباتی را نیابند. تضمین سلامت انتخابات و صیانت از رای ملت نیز تجلی دیگری از رعایت حق‌الناس است که بر عهده دستگاه‌های نظارتی گذاشته شده است.

در نگاه معظم‌له مسئول حفظ سلامت انتخابات تنها ستاد انتخابات کشور و شورای نگهبان نمی‌باشند، بلکه همه جناح‌های سیاسی، نامزدهای انتخاباتی، رسانه‌ها، هواداران و توده‌های رای دهنده در این میان نقش خواهند داشت. به واقع صحنه‌گردان اصلی رقابت‌های انتخابات نامزدهای انتخاباتی و

احزاب و گروه‌های سیاسی حامی آنان هستند که آنان نیز در حفظ سلامت انتخابات و وظیفه دارند. احزاب باید تلاش کنند تا منافع جناحی را مقدم بر منافع ملی قرار نداده و متناسب با صلاح کشور و منافع جامعه، بهترین و شایسته‌ترین را برای رقابت سیاسی به مردم معرفی نمایند و از فریب و اغواگری افکار عمومی پرهیز کنند. پایبندی به قانون و اخلاق انتخاباتی می‌تواند بسترساز سلامت انتخابات گردد. احزاب سیاسی باید از هر اقدامی که سلامت انتخابات را زیر سوال می‌برد پرهیز کنند و نگذارند که سلامت انتخابات زیر سوال رود.

انتخابات سالم انتخاباتی است که در آن حتی از یک رای ملت صیانت شود. عملکرد چهل و چهار ساله جمهوری اسلامی نشان داده است که همواره از رای ملت صیانت کرده و اجازه نداده است که آنچه غیر خواست و رای ملت است محقق گردد. لذا امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) خطاب به مسئولین در هنگام رای گیری در انتخابات ریاست جمهوری نهم فرمودند: «امروز هم من از دست‌اندرکاران انتخابات - هم مجریان و هم ناظران - جدا و موكداً درخواست می‌کنم که از آراء مردم حفاظت کنند. آراء مردم امانتی است در دست آنها و بدون هیچ‌گونه جانبداری و دفاالت دادن امیال فودشان، رأی مردم را بگیرند و آن‌چنان که هست، بفهوانند و ثبت کنند و سپس اعلام

کنند.» (۸۴/۴/۳) معظم‌له در آستانه انتخابات سال ۱۳۹۲ یادآور می‌شوند: «یک مسئله‌ی دیگر این است که به مردم گفته شود، تلقین شود که انتخابات سلامت لازم را ندارد.» (۹۱/۱۰/۱۹)

در این میان دشمنان ملت ایران همواره تلاش در القاء عدم سلامت در انتخابات داشته‌اند که این حربه از همان اولین مراجعه به آراء ملت که در فرزندوم جمهوری اسلامی در فروردین ۱۳۵۸ کلید خورده و تا امروز تداوم یافته است. تلاش مستمر دشمن برای زیر سوال بردن سلامت انتخابات هرچند همواره شکست خورده، اما در انتخابات آتی نیز به لطایف‌الحیلی ادامه خواهد داشت، لذا باید تلاش نمود تا جامعه در این زمینه به آگاهی و اطمینان کامل برسد که انتخابات در جمهوری اسلامی، سالم‌ترین انتخابات در جهان است.

۴. انتخابات قانونی

۱- یکی از ارکان برگزاری انتخابات تراز انقلاب اسلامی، قانون‌گرایی و پایبندی به ضوابط قانونی است. این قانون‌گرایی نیز از اصولی است که همه فعالین صحنه انتخابات از مجریان و ناظران و نامزدها تا هواداران و انتخاب‌کنندگان باید بدان پایبند باشند. این مساله بارها به زبان مختلف توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی در آستانه انتخابات گوشزد شده است. به عنوان نمونه ایشان در آستانه انتخابات مجلس هشتم

می‌فرمایند: «من به مجریان انتصابات توصیه کرده‌ام، الان هم توصیه می‌کنم؛ باید به شدت قانون را رعایت کنند. مد و مرز، قانون است. همه باید الزامات قانونی را بپذیرند و تسلیم الزامات قانونی بشوند. قانون مد فاصل مق و باطل است در حرکت و متشی ملت و مسئولین. قانون را نباید دور زد. این باید رعایت بشود.» (۸۶/۱۱/۱۹)

۲- امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) اعضای شورای نگهبان را از هرگونه تاثیرپذیری از سلايق و مذاق‌ها برحذر داشته و خطاب به ایشان می‌فرمایند: «همان‌طور که همیشه گفته‌ایم، در امر نظارت باید قانون و موازین ملاک و معیار باشد و نه مذاق‌ها و سلايق شفصی. مطلقاً دنبال مذاق شفصی نروید و این‌طور نباشد که یک وقت انسان خودش تشفصی دهد که اگر این فرد در مجلس نباشد، برای مجلس فسارتی است؛ اگر این شفص باشد، برای مجلس فایده‌ای دارد؛ آن‌گاه بر فلاف موازین و مقررات، این مذاق اعمال شود. باید کاری کنید که بتوانید پیش فدای متعال و بندگان او جوابگو باشید. اگر از شما سؤال شد که به چه مناسبت این شفص را رد کردید، شما بگویید: پروردگار! من ملزم بودم طبق مقررات عمل کنم. مقررات چنین گفت، من هم این شفص را رد کردم؛ یا مقررات چنین گفت، من این شفص را تأیید کردم؛ اما این‌که من این‌گونه تشفصی دادم، من این‌گونه فهمیدم، من این آدم را مضر دانستم، من

این آدم را مفید دانستم؛ اینها قابل قبول نیست. اینها را نه فدای متعال قبول خواهد کرد، نه بندگان خدا. باید طبق موازین و مقررات عمل کنید. هیچ‌گونه ملاحظه‌ای نباید مانع از اعمال مقررات شود.» (۷۴/۱۱/۱۴)

۳- البته قانون انتخابات می‌تواند مورد نقد قرار گرفته و دارای ضعف‌ها و کاستیهایی باشد که طبعاً پیشنهاد تغییر و اصلاح آن باید در دستور کار قانونگذار قرار گیرد، اما مادامی که اصلاح یا ابطال نشده، قانون کشور بوده و لازم‌الاجرا و فصل‌الخطاب مناقشات و راهنمای عمل خواهد بود

۵. انتخابات رقابتی

یکی از شاخص‌های انتخابات شایسته نظام اسلامی رقابتی بودن انتخابات است. رقابتی بودن بدین معنا که با تکثر و تعدد نامزدهای انتخاباتی حق انتخاب و گزینش برای رای دهندگان وجود داشته باشد. این مساله خود یکی از عوامل موثر در جدی و پرشور شدن انتخابات خواهد بود. توجه رهبر معظم انقلاب اسلامی به مساله اهمیت رقابتی بودن را می‌توان در این بخش از پیام معظم‌له که بعد از انتخابات ریاست جمهوری هفتم صادر فرمودند مشاهده کرد: «از سایر نامزدهای مطرح ریاست جمهوری که با آمادگی و حضور خود در میدان این آزمایش الهی، بزرگترین کمک را به ایجاد رقابت انتخاباتی و انگیزه بخشیدن به مردم کردند، صمیمانه تشکر می‌کنم. بی‌شک

بدون مضمون افکار و سلیقه‌ها و منش‌های متنوع در صحنه‌ی نامزدی ریاست جمهوری، این موج عظیم مضمون ملی‌پدیدار نمی‌گشت و این افتخار برای ملت ایران به ثبت نمی‌رسید.» (۷۶/۳/۳)

ایشان یکی از شروط باشکوه برگزار شدن انتخابات را وجود تکثر و رقابتی بودن انتخابات می‌دانند و با همین باور است که ایشان درخواست دارند: «آن کسانی که نظام، اسلام، قانون اساسی و امام را قبول دارند، باید به میدان رقابت بیایند؛ منتها رقابت سالم و نه رقابت لجه‌بانه و عنادآمیز.» (۸۲/۱۰/۱۸)

البته تاکید رهبر معظم انقلاب بر رقابت سالم و مثبت است! «رقابت سالم این است که همه فوب بازی کنند، همه فوب مرکت کنند.» (۹۴/۱۰/۳۰) لذا معظم‌له در قبل از انتخابات مجلس هشتم خطاب به اعضای هیات دولت فرمودند: «بعضی خیال می‌کنند انتخابات، زمزمه‌های انتخابات، فضای انتخاباتی، مایه‌ی اختلاف است؛ نه، می‌تواند مایه‌ی اتحاد باشد؛ می‌تواند تشبیح‌کننده‌ی به سرعت عمل و پیشرفت باشد؛ با رقابت مثبت. هر گروهی سعی کنند برای قدمتگزاری به این ملت، سهم متناسب با فودشان را که لایق فودشان می‌دانند، به دست بیاورند؛ هیچ اشکالی ندارد. این رقابت مثبت به جامعه نشاط می‌بخشد، ما را زنده‌دل می‌کند، روح جوانی را بر جامعه‌ی ما ماکم می‌کند.» (۸۶/۷/۲۱)

"هدف" از این رقابت است که می‌تواند مثبت و منفی بودن آن را مشخص کند، چرا که مبتنی بر تاکیدات معظم‌له «در اسلاام برای قبضه کردن قدرت، رقابتی وجود ندارد. این را از آن جهت می‌گوییم که عده‌ای تنها برای کسب قدرت سیاسی تلاش می‌کنند و به (رقابت مشغولند. بنابراین رقابت صحیح، مشروع و مقبول، (رقابت در فدمت(سانی به مردم است.»(۸۲/۱/۱)

۶. انتخابات فراگیر

یکی دیگر از مولفه‌های موثر در رسیدن به انتخابات تراز جمهوری اسلامی، فراهم آوردن بستری برای حضور همه استعدادها و گرایش‌هایی است که به قانون اساسی و آرمان‌های ملت اعتقاد داشته و برای اداره کشور برنامه دارند. به واقع انتخابات شایسته و حقیقی به صرف تعدد نامزدها حاصل نخواهد شد، بلکه لازمه این تعدد، تکثر و تنوع افراد و سلیقه‌ها و گرایش‌ها خواهد بود که امکان انتخاب‌های مختلف را برای مردم فراهم می‌آورد. دغدغه بکارگیری همه نیروها در مدیریت کشور و فراهم آوردن حضور آنها در رقابت انتخاباتی و به نوعی برگزاری انتخاباتی فراگیر با حضور همه گرایش‌های سیاسی به رسمیت شناخته شده در قانون را می‌توان در این توصیه حکیم فرزانه انقلاب اسلامی به اعضای هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات چهارمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی مشاهده نمود.

«هرچه افراد از جهات و جناح‌های مختلف بیشتر در انتخابات شرکت کنند، این برای نظام بهتر است؛ برای شورای نگهبان هم بهتر است. ما باید کاری کنیم که این امکان و وسیله برای ورود اشخاص بیشتر فراهم بشود. نباید طوری باشد که یک جریان، ولو در یک شهر فاص، امساس بکند که در این انتخابات وارد نیست؛ باید طوری باشد که در همه جا همه امساس کنند که می‌توانند آن فرد مورد نظر فودشان را واقعاً آزادانه انتخاب بکنند؛ یعنی شورای نگهبان و مرکتی که در این مقطع انجام می‌دهد، باید مظهر و آینه‌ی اعتماد عمومی باشد.» (۷۰/۱۲/۴)

بر همین اساس و مبتنی بر همین منطبق بود که در سال ۱۳۸۴ در انتخابات ریاست جمهوری نهم بعد از اینکه شورای نگهبان آقایان مصطفی معین و محسن مهرعلیزاده را رد صلاحیت کرد، رهبر معظم انقلاب با نگارش نامه‌ای به شورای نگهبان خواهان تجدید نظر شورای نگهبان شده و اعلام داشتند: «از آنجا که مطلوب آن است که همه‌ی افراد کشور از صاحبان سلائق گوناگون سیاسی فرصت و مجال مضور در آزمایش بزرگ انتخابات را بیابند، لذا به نظر می‌رسد نسبت به اعلام صلاحیت آقایان دکتر مصطفی معین و مهندس مهرعلیزاده تجدید نظر صورت گیرد.» (۸۴/۳/۲)

امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) حتی در نگاهی فراتر به وجود تکثر سیاسی در چارچوب نظام اسلامی قائل است. به نحوی که در دیدار جمعی از فضایی

حوزه علمیه قم، در تابستان سال ۱۳۸۸ و در ایامی که کشور درگیر فتنه انتخابات ریاست جمهوری دهم بود، اذعان داشتند: «من یک وقتی اینجا به خود آقای فاطمی - همان وقت که ایشان وزیر بود و آمد پیش من - گفتم ببین آقای فاطمی! اگر امروز یک جریان پپ در کشور وجود نداشت من لازم می‌دانستم یک جریان پپ به وجود بیاورم تا برآیند این دو حرکت - [یعنی] حرکتی که آقای هاشمی و او شروع کرده - یک برآیند معتدل باشد.» (۸۸/۴/۳۰)

البته این تکثر و تنوع باید دارای چارچوبی باشد. همان‌طور که پیش از این اشاره شد، از منظر رهبر معظم انقلاب اسلامی "اعتقاد به نظام اسلامی، اسلام، قانون اساسی و حضرت امام(ره)" شروط لازم برای آن است. به واقع این دایره فراگیری تنها جریان‌ها و گروه‌های سیاسی را در بر می‌گیرد که در نظر و عمل پایبندی خود به انقلاب اسلامی و قانون اساسی و منافع ملی را ثابت کرده باشند. البته طبق قانون اساسی، وظیفه تشخیص آن برعهده شورای نگهبان گذاشته شده است. جریان‌های سیاسی که مرزهای خودی و غیرخودی را در نور دیده و برای ضربه زدن به نظام اسلامی اردوگاه واحدی را با ضدانقلاب (هرچند موقت) تشکیل داده‌اند و کسانی که برای پیشبرد اهداف خود از تحصن و خانه‌نشینی و ... برای فشار بر نظام اسلامی بهره

برده‌اند، باید برای بازگشت به دایره فراخ نیروهای خودی در مقابل رفتار سیاسی‌شان به ملت و نظام اسلامی پاسخگو باشند.

از این رو، امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، در دیدار با اعضای مجلس خبرگان رهبری، انتخابات در نظام جمهوری اسلامی را یکی از بهترین، آزادترین و استاندارددترین انتخابات‌ها در دنیا برمی‌شمارد و ضمن دفاع از شورای نگهبان به عنوان عالی‌ترین نهاد مسئول حفظ صحت و سلامت انتخابات می‌فرماید: «این که برفی تلاش دارند، بررسی صلاحیتها در انتخابات را به عنوان یک اشکال نظام اسلامی مطرح کنند، سفن غیرفنی و ناشیانه ای است، زیرا بررسی صلاحیت کاندیداها و عبور آنها از صافی‌های قانونی، در دموکراسی‌های دنیا وجود دارد.» (۹۱/۱۲/۱۷)

لذا از اعضای شورای نگهبان می‌خواهد: «همان‌گونه که تا به حال براساس قانون عمل کرده‌اند، در انتخابات ریاست جمهوری نیز در پارچوب قانون عمل کنند و در نهایت هر فردی که براساس ضوابط قانونی، از این صافی عبور کرد، می‌تواند وارد انتخابات شود.» (۹۱/۱۲/۱۷)

۷. انتخابات اخلاقی

یکی دیگر از شاخص‌های مورد تاکید مقام معظم رهبری توجه به «سلامت رقابت‌های انتخاباتی» است که تحقق آن در گرو رعایت اخلاق در میدان

رقابت‌هاست. توجه به مسائلی از قبیل پرهیز از دروغ، تهمت و افترا، تخریب، سیاه‌نمایی، بزرگنمایی مشکلات، اسراف، هزینه‌کردهای غیرشرعی، دادن وعده‌های غیرواقعی، خرید رای و ... نمونه‌ای از دغدغه‌هایی است که توجه به آن می‌تواند متضمن سلامت رقابت انتخابات باشد. این اصول در سطوح مختلف رقابت انتخاباتی همچون تبلیغات، مناظرات و گفتگوها و مصاحبه‌ها با رسانه‌های مختلف، یادداشت‌های مطبوعاتی وابسته به جریان‌های سیاسی و همچنین رقابت نزد طرفداران و هواداران باید مورد توجه قرار گیرد.

حکیم انقلاب در دیدار با دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات، ضمن تاکید بر رعایت اخلاق، آن را شرط سلامت انتخابات دانستند و فرمودند: «نامزدهای انتفاباتی به یکدیگر اهانت نکنند؛ فب، جنابعالی نامزد هستید، معتقدید که آدم صالحی هستید، آدم برجسته‌ای هستید؛ بسیار فوب، از فودتان هرچه می‌فواهید تعریف کنید بکنید اما^۱ به (رقیبان اهانت نکنید، به رقیبتان تهمت نزنید، از رقیبتان غیبت هم نکنید؛ تهمت و افترا یعنی نسبتی بدهید که واقعیت ندارد، [اما^۱] غیبت یعنی نسبتی بدهید که واقعیت دارد؛ غیبت هم نباید بکنید. بنابراین این هم یک وظیفه است و یک معیار است برای سلامت انتفابات.» (۹۴/۱۰/۳۰)

در سال ۱۳۸۵ نیز رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی با صراحت از این مهم چنین یاد کردند: «**بعضی فضای انتخابات را فراب می‌کنند؛ تفریب کردن، اهانت کردن و مُرد کردن شخصیت‌های گوناگون، همه برخلاف اقتضای سلامت انتخابات است. هم مطبوعات، هم رادیو و تلویزیون، هم کسانی که به ابزارهای گوناگون ارتباط جمعی دیگری مجهز هستند- رایانه‌ها و شیوه‌های رایانه‌ای- هم کسانی که یک منبری برای سخن گفتن دارند؛ مثل فطبای جمعه و نمایندگان مجلس شورای اسلامی؛ همه توجه داشته باشند که «تفریب، فضای انتخابات را فراب می‌کند». شما از آن کسی که به او علاقه‌مندید، دفاع کنید؛ هیچ مانعی ندارد؛ اما به آن کسی که رقیب اوست، مطلقاً ممله نکنید؛ تفریب نکنید. این تفریب و این مرف زدن‌ها و اهانت کردن‌ها، نه همیت دارد برای مستمعان، و نه جایز است؛ به خاطر این‌که فضا را فراب می‌کند. بنابراین مسئله‌ی مفظ سلامت خود انتخابات و مفظ سلامت فضای انتخابات، فیلی مهم است.» (۱۸ / ۷ / ۸۵)**

امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در نفی رفتار و قضاوت‌های افراطی در انتخابات می‌فرماید: «**بعضی‌ها رقیب انتخاباتی خودشان را «شیطان اکبر» به مساب می‌آورند! شیطان اکبر آمریکا است، شیطان اکبر صهیونیسم است؛ رقیب بنامی که شیطان اکبر نیست، رقیب انتخاباتی که شیطان اکبر نیست. من طرفدار زیدم، شما طرفدار عمروئی؛ من شما را شیطان بدانم؟ چرا؟ به چه مناسبت؟ در حالی**

که زید و عمرو هر دو ادعای انقلاب و اسلام می‌کنند، در خدمت اسلام و در خدمت انقلابند.» (۹۱/۷/۲۴)

رهبر معظم انقلاب قبل از برگزاری انتخابات مجلس هشتم می‌فرمایند: «در همین انتخابات اگر بد عمل بکنیم، به هم بد بگوئیم، با هم کینه‌ورزی کنیم، به یکدیگر تهمت بزنیم، بر خلاف قوانین و مقررات رفتار کنیم، می‌تواند وسیله‌ی سقوط و ضعف و انمطاط باشد؛ دست فود ماست؛ امتحان الهی است.» (۸۶/۷/۲۱)

معظم‌له در انتخابات دهم ریاست جمهوری بیشتر بر مساله رعایت اخلاق و قانون توسط نامزدهای انتخاباتی تاکید نمودند و فرمودند: «نامزدهای ممترمی که تاکنون نام‌نویسی کرده‌اند و مشغول تبلیغات و اظهاراتی هستند سعی کنند با انصاف عمل کنند. اثبات و نفی‌شان با توجه به حق و صدق باشد!» (۸۸/۲/۲۲) ایشان هشدار می‌دهند: «نامزدهای ممترم توجه داشته باشند؛ اذهان عمومی را تفریب نکنند. این همه نسبت فلاف دادن به این و آن، تفریب کننده‌ی اذهان مردم است؛ واقعیت هم ندارد؛ فلاف واقع هم هست.» (۸۸/۲/۲۲)

۸. انتخابات شایسته‌سالار

یکی از شاخص‌های انتخابات شایسته نظام اسلامی آن است که فرآیند انتخابات به نحوی باشد که در نهایت شایستگان و اصلحان بر مسند قدرت

تکیه زنند. این مساله رمز تعالی و ارتقاء نظام اسلامی است که در آموزه‌های دینی نیز فراوان بر آن تاکید شده است. رهبر معظم انقلاب در تمامی انتخابات‌های گذشته بر ضرورت انتخاب اصلح تاکید داشته‌اند. معظم‌له در سفر به خراسان شمالی و در جمع بسیجیان در این زمینه می‌فرمایند: «از فدا بخواهیم و فودمان هم پشیمان را باز کنیم؛ کاری کنیم که نتیجه‌ی انتخابات، یک گزینش فوب و همراه با صلاح و صرفه‌ی انقلاب و کشور باشد.» (۹۱/۷/۲۴)

ایشان با صراحت اعلام می‌دارند که «مردم باید به فکر شناخت اصلح باشند؛ چون امر کوچک‌کی نیست» (۸۰/۲/۱۱) و معتقدند: «آنچه که برای مردم در این انتخابات و همه‌ی گزینش‌های ملی و انتخابات‌ها مهم است، این است که سطح کارآمدی نظام (روز به روز ارتقا پیدا کند؛ این اساس مسئله است. اگر مردم دنبال رئیس‌جمهور یا دنبال نماینده‌ی مجلس می‌گردند یا دنبال دیگر کسانی هستند که می‌خواهند آن‌ها را با انتخاب تعیین کنند، در پی آن هستند که انسان‌های کارآمدی را بر اریکه‌ی مسئولیت بنشانند تا آن‌ها بتوانند سطح کارآمدی نظام را افزایش بدهند و مشکلات مادی و معنوی مردم را حل کنند؛ این خواست مردم است. مالا گروه‌ها و احزاب و عناصر سیاسی هم هرکدام نقطه‌نظری دارند؛ آن نقطه‌نظرات برای فودشان است.» (۸۳ / ۸ / ۲۴)

لذاست که توجه و تاکید بر انتخاب اصلح معنا می‌یابد.

البته این امر در نگاه رهبر معظم انقلاب بر عهده مردم گذاشته شده است نه بر عهده مسئولین و نخبگان! خواص نقش مشورت‌دهی و هدایت‌گری را بر عهده دارند اما در نهایت این حق و وظیفه مردم است که باید به گزینه اصلاح رای دهند. معظم‌له به این وظیفه خطیر مردم در نظام مردم‌سالار دینی چنین اشاره دارند: «البته هرکس صلاحیتش در مراکز قانونی تأیید شود، صالح است؛ اما باید در بین صالح‌ها گشت و صالح‌تر را پیدا و او را انتخاب کرد. این، هنر شما مردم است.» (۸۴/۲/۱۷)

نکته قابل ملاحظه دیگر آنکه "اصلاح‌گزینی" نباید موجب اختلافات و درگیری در میان اقشار جامعه شود و هدف بالاتر انتخابات را که افزایش همبستگی ملی است، خدشه‌دار کند. لذا معظم‌له با صراحت اعلام می‌دارند: «افرادی که از تأیید شورای نگهبان عبور کرده‌اند، قانوناً صالحند. البته صلاحیت‌ها یک اندازه نیست؛ صالح داریم، اصلح داریم؛ تشفیص‌ها مختلف است؛ یکی چیزی را ملاک قرار می‌دهد و کسی را اصلح می‌داند و کسی چیز دیگر را ملاک قرار می‌دهد. اشکالی ندارد؛ این‌ها نباید موجب افتلاف شود. مبدا به خاطر علاقه‌مندی یک دسته به یک نامزد ریاست جمهوری و دسته‌ی دیگر به یک نامزد دیگر، بین آحاد مردم شقاق و افتلافی پیدا شود. چه مانعی دارد؟ قانون همین را فهاسته است که مردم طبق سلیق فودشان بگردند و انتخاب کنند.» (۸۰/۲/۲۸)

رهبر معظم انقلاب در آستانه انتخابات ریاست جمهوری یازدهم ضمن تاکید بر اصلح‌گزینی انذار دادند: «این معنایش این نیست که اگر ما کسی را نپسندیدیم، با او بدافلاقی کنیم، برفورد تند و سفت و غلط بکنیم؛ نه. آن کسانی که فودشان را صالح می‌دانند، برای فودشان اهلیت قائلند، وارد میدان شوند.» (۹۱/۷/۲۴)

هرچند برای رسیدن به شایسته‌ترین فرد باید تلاش و تحقق نمود و به کارشناسان مراجعه کرد، اما وسواس در انتخاب اصلح نیز روا نیست و نباید به عدم شرکت در انتخابات ختم شود! لذا توصیه اکید می‌کنند: «هرکس که برود رأی بدهد، چه رأی او صائب باشد و به اصلح رأی داده باشد و چه اشتباه کرده باشد و به غیراصلح رأی بدهد، همین اندازه که از روی امساس تکلیف نسبت به آینده پای صندوق برود و رأی بدهد، این رأی پیش فدای متعال مأجور و موجب ثواب است و این شفص، علاقه‌مند به نظام و رهبری است. آنچه که مهم است، این امساس تکلیف است. همه‌ی آماد ملت، این امساس تکلیف را باید بکنند.» (۷۶/۲/۱۳)

رهبر معظم انقلاب اسلامی در مورد ویژگی‌های نامزد اصلح در ادوار انتخابات موارد فراوانی از جمله «اعتقاد به نظام اسلامی، اعتقاد به آرمان‌های حضرت امام(ره)، مدیریت، کارآمدی، شجاعت، ساده‌زیستی و ...» را برشمرده‌اند که باید به آنها مراجعه کرد. از جمله این راهنمایی‌ها در انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم است که امام‌خامنه‌ای(مدظله‌العالی) در

ارتباط تصویری با نمایندگان تشکل‌های دانشجویی تلاش دارد تا «دولتی تشکیل بشود که دارای کفایت باشد، مدیریت لازم را داشته باشد، بایمان باشد، مردمی باشد، لبریز از امید باشد. مسئولین دولتی باید فودشان نامید نباشند. اگر یک آدم ناامید و افسرده‌ای را ما در رأس یک کاری گذاشتیم، فب پیداست که این کار پیش نفاهد رفت؛ باید لبریز از امید باشند. معتقد به توانمندی‌های دافلی باشند. آن که معتقد است که چه از لهماظ دفاعی، چه از لهماظ سیاسی، چه از لهماظ اقتصادی، چه از لهماظ تولید و امثال اینها کاری در کشور نمی‌شود انجام داد، واقعاً لایق فرمان‌روایی و مکرانی بر این مردم نیست؛ بایستی کسانی بر سر کار بیایند که معتقد به مردم باشند، معتقد به جوان‌ها باشند، عقیده‌ی به جوان‌ها داشته باشند، واقعاً عنصر جوان را قدر بدانند، [ادرای] عملکرد انقلابی باشند و مقیقتاً عدالت‌فواه باشند؛ نه اینکه به لقلقه‌ی زبان اسم عدالت آورده بشود؛ به معنای واقعی کلمه عدالت‌فواه باشند و ضدفساد باشند.» (۱۴۰۰/۲/۲۱)